

Miljøministeriet
Departement
Att.: Lauge Lukas Bisted Pedersen (llalbp@mim.dk) og Jacob K Andersen
(jkand@mim.dk)

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V
T +45 3339 4000
E info@lf.dk
W www.lf.dk
CVR DK 25 52 95 29

Skriftlig høring i EU Miljøspecialudvalget - Revideret rammenotat om forslag til forordning om naturgenopretning i EU

Landbrug & Fødevarer har fået mulighed for at kommentere på det reviderede rammenotat om forslag til forordning om naturgenopretning i EU og har følgende bemærkninger, som supplerer tidligere indsendt høringssvar fra august 2022 samt kommentarer afgivet mundtligt på møde i Specialudvalget i november 2022.

Landbrug & Fødevarer er enige i, at forslaget til forordning om naturgenopretning kan have alvorlige konsekvenser både statsfinansielt, erhvervsøkonomisk samt for arealanvendelsen i øvrigt og bakker fuldt ud om op regeringens holdning om, at det er centralt, at forslagets negative konsekvenser nedbringes væsentlig, og at det fortsat skal være muligt at prioritere væsentlige samfundshensyn som fødevarereproduktionen.

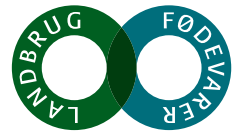
Landbrug & Fødevarer vil dog ydermere opfordre til, at den danske holdning til forslaget skærpes således, at det tydeligt fremgår, at der ikke kan bakkes op om forslaget med mindre, det sikres, at forslaget tilpasses, så de negative konsekvenser nedbringes væsentligt.

Det fremgår af rammenotatet, at betydningen for en række sektorer vil afhænge af de rammer, som gives medlemsstaterne for at tilrettelægge genopretningsindsatserne og gøre brug af udtagelsesbestemmelserne. I den forbindelse er det Landbrug & Fødevarer klare opfattelse, at det vil være yderst u hensigtsmæssigt, hvis man fra dansk side forlader sig på at minimere negative konsekvenser gennem brug af udtagelsesbestemmelser, idet det ikke kan forudsiges, hvordan disse fremadrettet vil blive udformet, fortolket og administreret.

Det bør derfor sikres, at forordningen ikke får et utilsigtet omfang af negative konsekvenser gennem konkrete ændringer i forordningens indhold og formuleringer.

I forhold til de vurderede statsfinansielle konsekvenser fremgår det af rammenotatet, at det vurderes, at der vil være behov for at tage ca. 20.000 ha landbrugsjord ud til natur og udtage ca. 33.000 ha lavbundarealer ud over *Aftale om Grøn Omstilling af Landbruget*. Landbrug & Fødevarer skal i den forbindelse fremhæve vigtigheden af, at hvis disse mål fastholdes, så skal det ske gennem frivillige ordninger og mod fuld kompensation, hvilket vil påføre staten en betydelig omkostning.

I afsnittet om erhvervsøkonomiske konsekvenser fremgår det, at der vil være omkostninger for landbruget i form af indsatser vedr. landskabselementer og kulstoflager i mineraljord. I forhold til sidstnævnte fremgår det, at en evt. indsats kan omfatte øget brug af efterafgrøder. Landbrug & Fødevarer tager stærk afstand fra et sådan forslag og vil også her fremhæve, at en sådan indsats skal ske gennem frivillige aftaler og mod betaling, hvorfor omkostningen også bør fremgå af de statsfinansielle konsekvenser.

De store konsekvenser af disse forslag fremgår også af afsnittet med *Regeringens generelle holdning*, hvoraf det fremgår, at genopretningsmålene for landbrugsøkosystemer, *vurderes at være både indgribende og byrdefuldt for erhvervet*.

På denne baggrund bør det tilstræbes at minimere konsekvenserne af disse forslag mest muligt.

Specifikt vedr. forslaget om øget optag af kulstof i mineraljorder er det afgørende, at der sikres en national fleksibilitet i forhold til målsætninger, da der er der meget stor forskel på kulstofindholdet i jorden blandt de forskellige medlemslande, og der bør tages hensyn til, at der medlemslande, såsom Danmark, der allerede i dag har et højt kulstofindhold i jorden.

En central bekymring for Landbrug & Fødevarer, som ikke næves i forbindelse med de økonomiske konsekvenser er forslaget til bestemmelser om, at der ikke må ske forringelse af områder med naturtyper. Hvis dette vil kunne betyde, at der skal gribes ind overfor bestående lovlige aktiviteter, som det fx i dag er tilfældet med husdyrlovens specifikke ammoniakrestriktioner, vil det kunne få store konsekvenser for eksisterende lovlige aktiviteter - herunder eksisterende produktion i både landbrug og andre erhverv.

Denne potentielle konsekvens næves ikke i notatet og bør fremgå af beskrivelse af konsekvenser for blandt andet landbrugserhvervet.

Også forslaget til bestemmelser, der fastlægger at der skal ske genopretning af naturtyper både i og uden for de eksisterende Natura 2000 områder, kan frygtes at få vidtrækkende konsekvenser. Pt. er medlemslandene kun forpligtet til at sikre naturtypernes tilstand inden for Natura 2000 områderne. Forordningens forslag er således en markant udvidelse af forpligtelser i forhold til habitatdirektivet.

Hvis genopretningskravet, som der lægges op til i forordningen, udvides til også at omfatte naturtyper uden for Natura 2000, vil det omfatte meget store arealer, der underlægges krav og restriktioner, de ikke er omfattet af med den nuværende lovgivning, ligesom der vil blive stillet meget store og nye krav til medlemslandene i forhold til kortlægning, overvågning og forvaltning.

Der bør på denne baggrund arbejdes for at indskrænke rækkevidden af forordningen til at være i overensstemmelse med habitatdirektivet. Der vil selvom forslaget indskrænkes fortsat være tale om en markant opstramning af reguleringen med gavnlig effekt for biodiversiteten idet, der ikke med de gældende regler i direktivet er nogen tidsfrist for opfyldelse. Dette vil blive indført med forordningen og vil forpligte medlemslandene til handling i langt højere grad end i dag.

Endelig skal Landbrug & Fødevarer opfordre til, at der i de fortsatte konsekvensvurderinger også medregnes, hvilken betydning forslaget kan få for skovbrugssektoren.

Med venlig hilsen

Karen Post Bache
Naturchef

Vand & Natur

M +45 2299 8483
E KPO@lf.dk